

vabi na

Srečanje na Radišah

v nedeljo, 12. 7. 1998, ob 14. uri

Skupaj se bomo spominjali časov pregnanstva, 60-letnice nacistične zasedbe Avstrije, 55-letnice obglavljenja selskih žrtev in 50-letnice razglasitve splošne deklaracije človekovih pravic. Program bodo oblikovale radiške pevске skupine in zbor Planika iz Sel.

S seboj pripeljite tudi prijatelje in znance!

AGORA na 105,5: Finalizacija pred začetkom oddajanja

Društvo »Avtonomno gibanje odprtega radia« (AGORA) je minulo soboto opravilo svoj redni občni zbor v k & k centru v Šentjanžu. Optimizem se je zrcalil na obrazih prisotnih, saj postaja dolgoletna želja vedno bolj otipljiva; potem ko je Urad zveznega kanclerja odobril po nekaj manj kot 5 milijonov šilingov AGORI, Korotanu in gradiščanski MORI, so osnovna sredstva zagotovljena in poslovdja Helmut Peissl je glede priprav pravzaprav opra-

vil že ogromno dela. Novi oz. deloma stari odbor je sledeč: predsednik dr. Kristijan Schellander, njegova namestnica je Nada Zerzer, v odboru so še Fric Kert, Kati Hahn, Michael Johann in Patrizia Ehrenfeld. V nadzornem odboru sta Hans Haider in dr. Helmut Stockhammer.

Zdaj bo treba čimprej določiti programskega direktorja/direktorico ter nameščeno osebje; tudi tu so že deloma konkretni pogovori oz. bodo

mesta tudi uradno razpisana. Tudi primerne prostore (v našem je odbor že našel. Skupno s partnerjem v družbi AGORA-Korotan je dogovorjeno, da bodo šli prvi valovi (slogan: »Svež veter v koroški eter«) v omenjeni eter letos 26. oktobra, na državni praznik.

Občni zbor je bil precej dolg, saj se je počasi razvil v diskusijo. Naj zaupamo še javno tajnost: Radio AGORA-Korotan bosta oddajala na frekvenci 105,5 MHz. S. W.

Obisk Ladincev na Koroškem

Koroško so obiskali štirje zastopniki političnega in kulturnega življenja Ladincev na Južnem Tirolskem in se pri slovenskih ustanovah in organizacijah informirali o položaju manjšine pri nas. Srečali so se tudi z deželnim glavarjem Zernattom.

Predsednica kulturne zveze dolomitskih Ladincev Hilda Pizzinini je povedala, da je položaj za ladinsko manjšino vse prej kot rožnat. Čeprav majhna, pa da je ladinska manjšina polna zagona in se trudi za svojo ohranitev in razvoj. Težave so predvsem zaradi tega, ker je narodna skupnost razdeljena na tri province, je izjavil poslanec Ladinske stranke v južnotirolskem deželenem zboru dr. Karl Willeit. Administrativno, po-

dročno in cerkveno so ločeni na province Bozen, Trient in Belluno, to pa otežuje medsebojne kontakte znotraj manjšine.

Delegacijo je sprejel tudi nam. dir. deželnega urada ddr. Karl Anderwald, vodja biroja za narodno skupnost dr. Marija Novak-Trampusch, gostje so obiskali tudi slovensko gimnazijo, ZSO in NSKS.

Na sedežu ZSO so se gostje zanimali za predvsem za manjšinsko politiko integracije v stranke in uveljavljanje manjšinskih pravic preko le-teh. Tudi pri Ladincih obstajajo znotraj manjšine različni pogledi na to problematiko, zato so hoteli vedeti precej tudi o zgodovinski zraslosti slovenske manjšine na Koroškem. S. W.

SLOVENIJA

Težavno premagovanje preteklosti

Nad Slovenijo že ves čas po političnih spremembah visi v političnem prostoru hipoteka preteklosti. To je po letu 1991, ko je v okviru volilne grupacije Demos prevzel predsedstvo vlade, močno aktiviral predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle. To so bila leta odkopavanja grobov, obeleževanja krajev tako imenovanega komunističnega nasilja, pranja krivde kolaboracije slovenskega domobranstva z naci-fašizmom in blatenja osvobodilnega boja.

Ker javna obsodba komunističnega režima nikakor ni hotela uspeti, sta Janez Janša, predsednik slovenske socialdemokratske stranke in Lojze Peterle, predstavnika oskubljene »slovenske pomladi« lansko jesen v parlamentarno razpravo vnesla svoj predlog resolucije o obsodbi totalitarnega komunističnega nasilja. V treh dneh velikih preprirov v parlamentu, ki so slovenski politični prostor samo še bolj razdvojili in razklali, je parlament njun predlog zavrnil, pobudo za sestavo bolj sprejemljivega dokumenta, o katerem naj bi se v usklajevalnem postopku izrekle vse državnozborske stranke, pa je prevzel predsednik državnega zbora Janez Podobnik.

Usklajevanje dveh tekstov, resolucije in izjave zdaj poteka že nekoliko pol leta. Verjetno bo preteklo še nekaj vode, preden bodo v Sloveniji pospravili s svojo preteklostjo.

J. R.

Kljub neprijaznemu vremenu je tudi letos številna množica počastila spomin na pobito Sadovnikovo družino, p. d. pri Peršmanu, počastitev pa je seveda veljala tudi vsem žrtvam nacizma na Koroškem. Več o proslavi na strani 2

Počastitev Kiki Kogelnik - ulica z njenim imenom

V Celovcu so svečano podelili ulici, ki povezuje deželno hišo in mestno občinsko hišo, novo ime. Ulica se zdaj imenuje Kiki Kogelnik Gasse, po svetovno znani likovni umetnici, ki se je uveljavila v Združenih državah Amerike in ki je lani umrla za rakom. Svečanosti sta prisostvovala tudi umetničin sin, ki živi v New Yorku, ter pliberški župan Raimund Grilc (Kiki Kogelnik je bila Pliberčanka). Park, ki meji na ulico Kiki Kogelnik, pa krasi čudovit vodnjak, ki je delo te umetnice.

Kiki Kogelnik je prejemnica številnih avstrijskih in mednarodnih nagrad, ped dvema letoma pa je dobila tudi posebno nagrado, ki jo podeljujejo socialdemokratske žene.

PREBLISK

TUDI letos je na treh srednjih šolah s slovenskih učnim jezikom maturiralo okoli sto dijakov, sem je treba prišteti še mlade otroške vzgojiteljice z matura, ki so usposobljene za slovenski jezik.

Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev (zadnje čase se jima je pridružila še Slovenska gospodarska zveza) pripravita vsako leto izmenično majhen sprejem za maturante. Nakakšna obvezna vaja je to že postalo, nekaj na srce polagajočih besed, nekaj prigrizka, pa je bilo. Mladina je z mislimi že drugod, olajšanje po opravljeni maturi jim sije z obraza, šli bodo, vsak po svoje, študirat, v službo, k vojakom ...

Nekateri dijaki so verjetno prvič »live« videli kakšnega zastopnika / zastopnico manjšinskih organizacij. Tudi brez njih bodo (kot doslej) preživeli in upam, da ne slabo. Pa vendar: za narodno skupnost je ta bodoča inteligenca krvavo

Živijo matura!

potrebna, pa naj zveni to še tako obrabljeno. Brez njih ne bo razvoja, jezik in kultura bo nekoč predvsem na njihovih ramelih.

Današnji čas od mladih zahteva mnogo. Na prvem mestu naj bo oseben razvoj, kariera, sreča. Potem pa - nov veter bo lahko ustvarila le mladina. S. W.

**BLUAT
SCHINK
BRUJI BENZOL
BLIND BROTHERS**

4.7.98 19 UHR

St. Johann • k & k • Šentjanž v Rožu

Težave pri usklajevanju proračuna

R Slovenija je šest organizacij koroških Slovencev (Narodni svet koroških Slovencev, Zveza slovenskih organizacij, Krščansko kulturno zvezo, Slovensko prosvetno zvezo, cerkev in Slovensko gospodarsko zvezo) pozvala, naj pripravijo usklajen predlog za razdelitev finančne podpore, ki jo R Slovenija namenja koroškim Slovincem. Na ta način je sledila modelu R Avstrije, ki namreč pri svojih podporah priznava usklajen predlog sosveta za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja. Sosvetu je v preteklih osmih letih uspelo uskladiti svoje predloge.

Omenjene organizacije so se lotile odgovornega dela in se nekajkrat sestale. Pred več kot tednom dni je bil na nivoju predstavnikov organizacij dosežen tudi usklajen predlog za razdelitev finančnih podpor tako iz R Slovenije kot tudi iz R Avstrije. Dogovorjeno je bilo, da predstavniki organizacij ta usklajeni predlog še »požegnajo« znotraj svojih organizacij in

se nato predlog posreduje tako R Sloveniji kot tudi sosvetu za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja.

Na zadnji seji pa se je zataknilo. Predstavniki NSKS je poudaril, da se NSKS ne strinja s predlogom, ker je v njem namenjeno premalo denarja npr. za EL. Le-ta je zahtevala zase podporo v višini 4 milijone šilingov. Poleg tega so predstavniki NSKS usklajen proračun vezali na razrešitev vprašanja skupnega zastopstva ipd.

Predstavniki vseh ostalih organizacij so poudarili pomen usklajenega proračuna in odklanjali povezovanje proračuna s politično-organizatoričnimi vprašanji. Navsezadnje torej ni prišlo do usklajenega proračuna. Predsednik ZSO je za SV dejal, da obžaluje, da ni prišlo do usklajenega proračuna z vsemi organizacijami. Zato bo zdaj odgovornost za razdelitev finančnih podpor spet pri R Sloveniji in tudi pri R Avstriji. Nadalje je ugotovil, da se je večina organizacij, ki so pripravljale proračun, resno in pošteno trudila za pametno rešitev, ki pa je žal propadla zaradi v javnosti neznanih zakulisnih iger nezrelih in neodgovornih politikov.

Italija tudi uradno za Olimpijo 2006

Že 16. aprila se je dežela Furlanija-Benečija-Juljska krajina s podpisom v Celovcu obvezala, da bo sodelovala pri (morebitnih) zimskih olimpijskih igrah »brez meja – ohne Grenzen – senza confini« v okviru družbe »Klagenfurt 2006«. Zdaj je predsednik dežele Gianfranco Cruder podpisal tudi pogodbo s Celovcem, s katero se

priznava k olimpijski listini in se obvezuje za vse garancije in zagotovila, tako glede kandidature kot tudi usmerjenosti olimpijskih iger. To obvezo, v kateri piše, da se dežela obvezuje k izvedbi in finančni udeležbi OL, so iz Celovca že poslali v švicarski Lausanne, kjer naj bi septembra odločali o tem, kdo od kandidatov bo resnično prireditelj iger leta 2006. Kandidaturo treh dežel je medtem podprl tudi predsednik regionalnega odbora Trentino (Italija) dr. Tarcisio Grandi.

R Slovenija je storila prav, ko je pozvala šest slovenskih organizacij, da pripravijo predlog za razdelitev finančnih podpor slovenski narodni skupnosti na Koroškem. Tako dela tudi R Avstrija. Sosvetu za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja je do zdaj še vsako leto uspelo izdelati usklajen predlog za razdelitev finančnih podpor.

V zadnjih dveh letih pa je prišlo do močnega razkoraka pri podporah iz Slovenije. Nekaterim organizacijam so podpore črtali za pribl. 40 odstotkov. Slovensko šolsko društvo, ki vzdržuje otroške vrte ipd., pa je zaradi tega skoraj propadlo. Kljub temu so te organizacije v sosvetu zagovarjale enakopravno in enakovredno razdelitev finančnih podpor osrednjim političnim in kulturnim organizacijam. Celo dodatna podpora Urada zveznega kanclerja za ZSO in NSKS je bila v enaki višini.

Zato smo zelo pozdravili korak R Slovenije, ki nas je pozvala, da naj pripravimo usklajen predlog za porazdelitev finančnih podpor. Ob tem smo seveda izhajali iz tega, da mora usklajen predlog upoštevati finančno pomoč tako s strani R Slovenije kot tudi iz R Avstrije.

Usklajevanja so potekala zelo uspešno, tako da smo prišli do konsenzualnega predloga.

Toda v ozadju so potekali med Ljubljano in Celovcem pogovori, ki so bili očitno uperjeni v to, da naj bi se slovenska narodna skupnost na Koroškem

KOMENTAR

dr. Marjan Sturm

ne uskladila. Tako je moč razumeti intervju podpredsednika slovenske vlade Marjana Podobnika, ki je v NT z dne 12. junija 1998 dejal, da bo o »dodelitvi proračunskih sredstev R Slovenije za koroške Slovence ... odločalo skupno, neposredno izvoljeno zastopstvo« in da bo v primeru nesoglasja moral odločiti Urad za Slovence po svetu pod vodstvom državne sekretarke Mihaele Logar. Taka izjava je v trenutku, ko se predstavniki koroških Slovencev trudijo za usklajen proračun, kontraproduktivna. In tako je tudi bilo. V trenutku, ko je NSKS vedel, da bo denar razdelila državna sekretarka – in v preteklih dveh letih je bila ta razdelitev enostranska v korist NSKS – je postalo jasno, da

smo predvideli za samostojne občinske liste podporo v višini dveh milijonov. Kar zadeva deželnozbornske volitve, pa smo bili mnenja, da je EL v koaliciji z dvema strankama, ki sta zastopani v državnem zboru in tam črpati državne denarje za volilni boj. Poleg tega smo poudarili, da bi finansiranje politične stranke s strani R Slovenije pomenilo direktno vmešavanje v boj za politično oblast v sosednji državi in ne nazadnje smo poudarili, da z istim argumentom tudi odklanjamo, da bi slovenski socialdemokrati dobivali pomoč iz Slovenije.

Toda vse to je bilo stranskega pomena. Očitno je bilo, da NSKS ni zainteresiran za usklajen finančni predlog.

Kako torej naprej? Vsekakor bo zdaj pač o razdelitvi finančnih podpor odločala R Slovenija. Glede na dejstvo, da je prišlo

Ali Ljubljana sploh želi usklajeni finančni predlog?

do usklajenega proračuna ne bo prišlo. Poleg tega hoče Podobnik s finančnim izsiljevanjem izterjati nekaj, za kar sploh ni pristojen. Organiziranost slovenske narodne skupnosti na Koroškem je njena zadeva in pravica do svobodnega združevanja spada med temeljne človekove pravice. S tem intervjujem je Podobnik ovrgel tudi pismo Urada za Slovence po svetu, v katerem je ta pozval šest organizacij k usklajevanju. Očitno v Ljubljani desna ne ve, kaj desna dela.

Zato je NSKS že usklajeni predlog spet ovrgel in sicer z utemeljitvijo, da predlog ne ustreza zahtevam EL. Ta je namreč zahtevala zase 4 milijone šilingov podpore za volilni boj. V že usklajenem predlogu

v preteklih dveh letih do neenakopravne razdelitve teh podpor, ki so celo ogrozile obstoj nekaterih otroških vrtcev in drugih organizacij, bo letošnja razdelitev finančnih podpor iz R Slovenije dokončno pokazala, ali dejansko vsi segmenti slovenske države stojijo za tako politiko neenakopravne finančne podpore. Nihče v Sloveniji nima več izgovora, da pač ni vedel ali ni bil seznanjen z vsemi okoliščinami.

Tudi sosvet bo moral zavzeti stališče. Morebiten propad npr. že tako maloštevilnih dvojezičnih otroških vrtcev je tudi njegova zadeva. Torej usoda vsaj enega dela koroških Slovencev in njihovih struktur je v rokah R Slovenije in R Avstrije. Nič manj in nič več. ■

SPOMINSKA SVEČANOST ZKP PRI PERŠMANU

Koroški partizani so prvoborci za avstrijsko samostojnost

Spomin na splošni upor koroških Slovencev proti nacističnemu nasilju, 55. obletnica prihoda prve zavezniške vojaške misije v glavni štab slovenske partizanske vojske, ter jasne besede o pomenu boja korokih partizanov, to je bil glavni ton letošnje svečanosti pri Peršmanu v Podpeci nad Železno Kaplo, ki jo vsako leto organizira Zveza koroških partizanov. Kljub deževnemu vremenu je bila udeležba minulo nedeljo obilna.

Predsednik Zveze koroških partizanov inž. Peter Kuchar je dejal, da si prav bivši partizani ne želijo ničesar bolj kot miru in da balkanska tragedija nazorno kaže, kam vodita verska in nacionalna nestrpnost. Žrtve so zvečine nedolžni civilisti, predvsem otroci in starejši ljudje. 46 partizanskih grobišč po vsej Koroški pripoveduje o ogromni žrtvi, ki so jo koroški Slovenci doprinesli v boju za svobodo. Letos bo ZKP uredila grobišča v Svečah in Šentjakobu, spo-

menik pri Peršmanu pa je že. Za podporo se je Kuchar zahvalil pristojnemu slovenskemu državnemu sekretarju Stušku. Skoraj vsi slovenski koroški partizani, ki so pri nacionalnem fondu zaposili za pomoč, so jo tudi dobili. S tem pa je Avstrija tudi priznala smisel in pomen našega odporniškega gibanja, je dejal predsednik ZKP.

V imenu Zveze slovenskih organizacij je Tonči Schlapper pozdravil srečanje in dejal, da so se koroški partizani zavedali pomena borbe za narodovo preživetje in svobodo. Kajti »svoboda je pogoj kulture, brez katere noben narod ne more preživeti v dostojanstvu in ponosu«. Osvobodilni boj je terjal neizmerno trpljenje in žrtve, skupno z zavezniškimi silami so slovenski koroški partizani rušili nacistični režim, ki je vse do zadnjega sejal smrt in grozo. To najbolj srhljivo dokazuje prav Peršmanova domačija. V nasprotju s Slovenijo na Koroškem nismo poznali kolabo-

racije in kvizlinštva. Čeprav partizani od Avstrije niso dobili ustreznega priznanja, pa je sad njihovega boja prav člen 7 ADP, čigar določila pa tudi še niso docela izpolnjena.

Dr. Wegscheidler z ministrstva za socialne zadeve je, kot že nekajkrat doslej, tudi tokrat postavil stvari na pravo mesto. Uvodoma je Peršmanovo domačijo imenoval simbol slovenskokoroškega križevega pota v dobi nacizma, zatem pa je antifašistični boj koroških Slovencev dvignil na raven enkratnosti in izjemne odločnosti.

ČASTNI GOSTJE

Zastopnik socialnega ministrstva dr. Wegscheidler, konzul R Slovenije Anton Novak, častni predsednik ZKP Janez Wutteluc, Ivan Prisljan – predsednik koroških partizanov v Ljubljani, podžupana Engelbert Ojster in Franc Jožef Smrtnik, Tonči Schlapper (ZSO).

Kajti prebivalci južne Koroške so sprožili edini in tudi uspešni vojaški upor znotraj meja tretjega rajha. Nikjer drugje in nobeno drugo prebivalstvo v mejah tretjega rajha ni storilo tega, kar so storili koroški Slovenci. Letos mineva 60 let od anšlusa. Marca 1938 so premnogi Avstrijci pozdravljali vkorakanje nacističnih čet, mnogi pa so takoj okusili nasilje režima. Koroški Slovenci sodijo med peščico tistih, ki so že takrat vedeli, kaj jih čaka pod nacističnim režimom, in so temu primerno tudi ukrepali.

Vedeli so, da je upor proti režimu smrtno nevaren, a kljub temu so se kot vojaki uprli, zapuščali vrste nemške vojske in se pridruževali uporniškemu gibanju. Resnica je, tako Wegscheidler, da so koroški Slovenci prvoborci za avstrijsko osamosvojitvev.

Sporočilo antifašističnega boja je, da ne smemo pozabiti njegovih prvin, in storiti vse, da se grozote druge svetovne voj-

ne ne bi več ponovile. Zato je avstrijski parlament soglasno sklenil, da bo odslej 5. maj, dan osvoboditve taborišča Mauthausen, tudi spominski in opominski dan.

Ivan Prisljan je prinesel pozdrave Zveze koroških partizanov in Zveze združenj borcev NOB. Zastopnik NSKS in kapelski podžupan Franc Jožef Smrtnik je predlagal, naj bi se občina Železna Kapla, kjer je bilo največ žrtev nacističnega nasilja, in Zveza koroških partizanov skupno poklonili tem žrtvam in borcem za svobodo.

Besede pozdrava in priznanja je spregovoril tudi predsednik KPÖ Walter Baier.

Kulturni spored so oblikovali moški zbor SPD »Trta« iz Žitare vasi, šmihelska godba na pihala, Andrej Kokot, ki je prebral prav za to priložnost spesneno pesem, Kati in Karla Haderlap, Franci Sadolšek (prebral je pesem partizana Tončija Haderlapa) in Jezerčan Lojze Eržen. n. o.

50 LET PO SPORU MED STALINOM IN TITOM

Besede obžalovanja avstrijskih komunistov

Pol stoletja po sporu med Titom in Stalinom in po t. i. kominformovski resoluciji, ki je posredno povzročila tudi razdor med Avstrijsko komunistično stranko in koroškimi Slovenci, se je predsednik KPÖ Walter Baier v petek, 26. junija, pri Peršmanu v Podpeci v imenu zveznega strankinega vodstva opravičil za to zgodovinsko krivico.

»Tito naš, Stalin naš!« – Ivanka Sadolšek-Zala se je med svojim pripovedovanjem spomnila gesla, ki so ga slovenski partizani tudi po vojni radi uporab-

nistom grozila z ekskomunikacijo, v očeh KPÖ pa so postali čez noč ameriški vohuni.

Pozno opravičilo

Danes, po petdesetih letih, je vodstvo KPÖ uvidelo svojo zgodovinsko zmoto. Tako je prišlo v petek, 26. junija, pri Peršmanu v Podpeci na pobudo šele pred kratkim ustanovljene Slovenske sekcije Komunistične stranke Avstrije do srečanja zastopnikov Zveze koroških partizanov, med njimi predsednik Peter Kuchar in častni predsednik Janez Wutte-Luc, ter zveznega vodstva KPÖ s pred-

no znova omenjal dogodek iz otroštva, ko so partizani ustrelili njegovega očeta.

Njemu je odgovoril Janko Messner s komentarjem o (koroški) politični realnosti in v njen prilog prebral številne svoje aforizme, West pa je zaključil s precej čustvenim besedilom, ki je vidno ganil vse prisotne.

Višek večera pa je bil nedvomno govor predsednika KPÖ Walterja Baierja, ki sam kominformovskega konflikta zaradi mladosti seveda ni mogel doživeti, a se je opravičil za napake svojih političnih predni-

Z leve: mag. W. Baier, predsednik KSA; Waltraud Stiefsohn, podpredsednica KSA; Arthur West, pesnik z Dunaja.

ljali. V njem je bilo izraženo tudi upanje, da bo s pomočjo Rusije le še prišlo do priključitve južne Koroške k Jugoslaviji.

A to upanje se je že kmalu izjalovilo, ko je namreč 1.1948 prišlo do znanega spora med Titom in Stalinom, ki mu je sledila t. i. kominformovska resolucija. Ta je Tita in njegove privrženice obsodila kot izdajalce in ameriške vohune in s tem tudi od koroških Slovencev zahtevala, da se odločijo za enega od obeh. Večini je bil iz razumljivih razlogov Tito bližji. Temu je sledila izključitev mnogih aktivistov Osvobodilne fronte iz stranke, ki je bila zvesta Moskvi; mnogi drugi so izstopili sami, vsega skupaj pa je KPA zgubila okoli 1.000 članov.

To je bil za nekdanje borke in borce hud udarec. Na Koroškem že tako niso imeli lahkega življenja – vodilna mesta v deželi so s pomočjo Angležev spet zavzeli nekdanji nacisti, Cerkev jim je kot komu-

sednikom Walterjem Baierjem na čelu, z njim pa so bili še podpredsednica Waltraud Stiefsohn, organizacijski tajnik Hans Höllisch, finančni referent Michael Graber in drugi.

Po pozdravni pesmi Obirskih fantov je Jože Rovšek uvodoma predstavil zgodovinska dejstva (v nemščino je prevajal Mirko Messner), ki sta jih podrobneje s svojimi spomini opisala Lipej Kolenik-Stanko in Ivanka Sadolšek-Zala. Kolenik je pri tem prebral odlomek iz svoje knjige »Mali ljudje na veliki poti« (SPZ, Založba Drava, 1997).

Temu je sledilo »literarno branje« Johanna Kresnika, Janke Messnerja in Arthurja Westa. Literarno branje pod narekovaji zato, ker je že prvi prestopil zmenjeni okvir in svoj nastop spremenil v pridigo zbranim levičarjem v obliki perfekt sprene (samo)inscenacije. Pri tem je postalo jasno, da se je le težko znašel v zanj ne navadnem ambientu, saj je ved-

kov. Ostro je obsodil ravnanje takratnega vodstva stranke do koroških Slovencev in ga imenoval kot »to, kar je bilo: zgodovinska napaka«, ki jo on iskreno obžaluje. Distanciral se je od lojalnosti, kakršno je po vojna KPÖ izkazala Stalinu, saj je zanj stalinizem »v nasprotju s socialističnim humanizmom«.

V znak spoštovanja do boja koroških partizanov in predvsem v upanju na boljše sodelovanje v prihodnosti je predsedniku ZKP Petru Kucharju podaril umetniško sliko Jurjana Wolf-Götza s simbolno prikazanim razhajanjem in ponovno združitvijo ter z dvojezičnim napisom »Eine Minute Dunkelheit kann uns nicht blenden / Minuta teme nas ne oslepi«.

V zahvalo za njegove spodbudne besede in predvsem za pozno opravičilo je Kuchar gostu predal fotografijo 1. Avstrijskega bataljona, slikanega v Črnomlju, na katero so se po predlogu Johanna Kresnika podpisali vsi prisotni.

KAJ JE TO?

Informbiro

Leta 1947 je devet strank (tiste iz novo nastalih socialističnih držav ter italijanska in francoska KP) ustanovilo »Informacijski biro komunističnih in delavskih partij«. Ni dolgo trajalo, pa so se porajale prve razprtije med jugoslovansko in sovjetsko KP, med drugim v zvezi z albanskim vprašanjem, v zvezi s podporo, ki so jo nudili Jugoslavanom grškimi komunističnim partizanom po letu 1945, v zvezi z balkansko federacijo ipd. Marca leta 1948 je Sovjetska zveza odpoklicala svoje vojaške in civilne svetovalce iz Jugoslavije, konec istega meseca pa so Tito in njegovi prejeli prvo Stalinovo pismo, v katerem jim je očital, da se v njihovi državi širi kapitalizem, da v KPJ ni demokracije itd. Tito in drugi so odgovarjali, da vse to ne drži, in potem ko je iz Moskve in nazaj potovalo še nekaj pism, naj se bi junija 1948 Informbiro posvetil vsej tej zadevi. Čeprav se je Jugoslavan niso udeležili, je ostalih osem partij 28. junija v Bukarešti

sklenilo resolucijo o situaciji v KPJ. V njej so obsojali Tita in njegove tovariše, češ da so trockisti, nacionalisti itd., in so pozvali »zdrave« člane v KPJ, naj spravijo svoje vodstvo na pravo pot. Pritisk na Jugoslavijo ni bil samo politične narave, temveč se je izvajal tudi gospodarsko: leta 1949 so praktično vse socialistične države ukinile svoje gospodarske odnose z Jugoslavijo in jo na ta način blokirale v razvoju. Na Češkoslovaškem, Madžarskem in drugod so uprizorjali procese proti »titoistom«, ti pa so znotraj lastne države gnjavili »kominformovce«. Ni bilo malo ljudi, ki je zaradi vsega tega obupalo nad življenjem.

Šele po Stalinovi smrti se je konflikt leta 1956 uradno končal z beograjsko resolucijo sovjetske in jugoslovanske KP.

Na Koroškem je informbirojevski konflikt razdril komaj nastalo zaveznitvo med slovensko levico in KPÖ, na Tržaškem pa je prišlo do razcepitve znotraj slovenskega levega tabora.

Che Club Cafe v Celovcu

Prireditve pri Peršmanu in Baierjevega opravičila ni mogoče videti kot enkratnega dejanja, temveč po besedah Marjete Einspieler, ene izmed govornic nedavno ustanovljene Slovenske sekcije Komunistične stranke Avstrije, pomeni le prvi korak k novi manjšinski politiki KPÖ.

Tako so bili v soboto v prisotnosti Baierja odprti v Celovcu (Benediktinski trg 5) novi prostori Slovenske sekcije

KPS, obenem pa tudi mladinskega centra Che Club Cafe, na pobudo mladincev samih (ki so se v presenetljivo velikem številu udeležili odprtja) poimeno vanega po revolucionarju Ernestu Cheju Guevari, ki bi bil postal 14. junija letos star 70 let.

V nedeljo pa je bil Baier ponovno pri Peršmanu, kjer je spregovoril v okviru tradicionalne spominske proslave, kar so navzoči antifašisti z navdušenjem sprejeli.

Jozi Wutte

ODMEVI

To je bilo po dolgih letih uradno priznanje s strani avstrijske komunistične stranke in oprostitev za blatenje pred petdesetimi leti. Da se je to zgodilo, je dobro delo; pozabiti seveda tisti, ki smo to doživeli, ne moremo; imam pa občutek, da Baier resno misli, ko govori o obnovi. Pričakujem, da nam bodo to svoje stališče dali tudi pisno, kot resolucijo ali sklep zveznega vodstva.

Lipej Kolenik-Stanko

Skupno smo se borili, skupno trpeli. Kominforma nas je razdrila in obojestransko smo zamudili veliko plodnega časa na političnem in kulturnem področju.

Peter Kuchar

Spor med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo je razdril tovarštva med ljudmi. Informbiro je bil za nekatere tak udarec, da so nato pustili politiko. Pri nas ni bilo nobene domobranstva, potem pa

to razočaranje s strani, od koder ga nikoli v življenju nismo pričakovali. Kaj takega se ne sme nikoli več ponoviti.

Ivanka Sadolšek-Zala

Važno je bilo, da je predsednik Baier govoril in se oprostil za pomote, ki so nam škodovala, in tako ustvaril neke vrste spravo tam, kjer je dejansko potrebna. To, kar je bilo govorno, se naj izrazi tudi v resoluciji, tako da se ne bo zgubilo.

Tonči Schlapper

Čeravno je bilo pozno, me veseli, da se je Walter Baier javno oprostil za krivice, ki nam jih je storilo takratno vodstvo KPA. Upam, da bo od zdaj naprej sodelovanje bolj harmonično. Škoda je pač za vsa leta, ko smo bili navzkriž; želim si, da bi bili v bodoče ožje povezani ne samo partizani, temveč vsi demokrati, v katerikoli stranki, za blagor demokracije in miru.

Janez Wutte-Luc

45 LET PEVSKEGA DRUŠTVA SELE

Za jubilej zgoščenka in zborova turneja v Argentino

Selski šolarji – kmalu bojo peli v mešanem pevskem zboru

Foto: SV

Pravijo, da je pri petinštiridesetih letih v najlepših letih. Koliko bolj bo to držalo za zbor pod Košuto, ki ga sestavlja domala štirideset navdušenih pevk in pevcev. Minuli petek, 26. junija 1998, so v Selah praznovali 45-letnico ustanovitve Pevskega društva, čigar mešani zbor danes sodi med stebre slovenske pevske dejavnosti na Koroškem. Starosta zbora je Nanti Pristovnik, ustanovni član Pevskega društva in skozi vsa leta zanesljiv pevec. Jasno, da so se mu v petek za njegovo dejavnost pristrčno zahvalili.

Svojo obletnico so selski pevci praznovali v krogu domačinov in gostov v farni dvorani. Sodelovali so selski šolski zbor pod vodstvom učiteljice Majde Olip, šolski zbor s Kota z rav-

nateljem Herbertom Kulmeschem, mladinski zbor, ki ga menjaje vodita župnik Štefan Krampač in Klavdija Ogris, z Obirskega je prišel čestitat Moški pevski zbor »Valentin Polanšek« pod vodstvom Boža Hartmana, in res doživeto zapel ruski narodni. Glavni akter pa je bil seveda domači mešani zbor, ki ga sedaj že nekaj let uspešno vodi Roman Verdel. Zbor je v teku svoje zgodovine imel več zborovodij, naj omenim le Silva Miheliča, Francija Čertova, Bruna Petriška, Pavla Olipa in druge. Ob instrumentalni spremljavi ansambla »Drava« in Bruna Petriška je zbor zapel skladbe, ki so seveda tudi na novi zgoščenki »In tu in tam« in ki jih bo avgusta seveda ponesel tudi med rojake v

Argentini. Da, selski pevci se odpravljajo na turnejo po Argentini. In za to niso le veliko vadili, ampak so izdali tudi novo, že drugo zgoščenko (CD-ploščo) ter kaseto. Naslov zgoščenke je bil tudi geslo petkovega jubilejnega koncerta.

Predsednik društva Herbert Kulmesch je v svojem nagovoru naglasil sicer dobre odnose med društvom in občino, ter prav zategadelj izrazil obžalovanje nad nerazumljivo odločitvijo občinskega sveta, da društvu ne podeli občinskega grba. S tem da je občina zamudila veliko promocijsko priložnost, ki jo nudi zborova turneja po Južni Ameriki.

Med posameznimi točkami je povezovala Angela Kulmesch.

Za to prireditev pa so otroci pripravili tudi zanimivo brošuro »To smo mi«, ki so jo oblikovali skupaj z vzgojiteljicami in starši.

Po kulturno-glasbenem delu so se otroci s starši podali na igrišče, kjer so bile pripravljene razne postaje, pri katerih so s starši morali pokazati svojo kreativnost, spretnost in vztrajnost. Ker je sonce močno pripekalo, so se po tem, bolj napor nem delu veselice, vsi podali na teraso vrtca, kjer je bilo že poskrbljeno za hrano in pijačo. Presenečenje dneva pa je bila žirafa za skakanje, ki je pritegovala otroke in starše. Le-ti so morali spoznati, da le nimajo tako dobre kondicije kot otroci, ki so se še do večernih ur lovili po vrtu.

Tako se je poletna veselica končala šele v poznih urah, saj so tudi starši izkoristili priložnost za vesel klepet in srečanje s prijatelji.

On koncu pa se vsem sodelavcem vrtca zahvaljujemo za njihov trud in spretno organizacijo vsakoletne različne prireditve in obema sponzorjema »Drava trading« in »Bank Austria«.

G. Nadrag

VRTEC SŠD V CELOVCU

Pisana poletna veselica

Tudi letos smo se, kakor je že tradicija, ob koncu meseca junija zbrali na vrtu Dvojezičnega otroškega vrtca Slovenskega šolskega društva, kjer so vzgojiteljice z otroki pripravile pester program za zaključno poletno veselico. Letošnje težišče je bilo po geslom »Otroci tega sveta«. Že mesece prej so se malčki pripravljali na to temo, ter bili seznanjeni z raznolikostjo tega sveta. Izvedeli so, da je zemlja, ki ima več kontinentov, okrogla in

da na tem planetu živi nešteto ljudi različnih narodnosti, barv in jezikov. V raznih igrah so na lahkoten način spoznavali posebnosti ter šege in navade drugih kulturnih krogov. Številne knjige, ki so bile otrokom na razpolago, so na slikovit način uprizarjale življenje drugih otrok in tako še dodatno popestrile vsakdan v vrtcu. Tako so na poletni veselici s pesmimi v raznih jezikih in s tujimi plesi dokazali, da glasba ne pozna nobenih meja.

Veselo je bilo v vrtcu Slovenskega šolskega društva v Celovcu (SŠD) Foto: SV

RAZSTAVA V GALERIJ ANIN

Barvitost življenja

V Šmihelu nad Pliberkom je že tradicija, da Vavtijeve družina o kresu vabi na vernisažo.

Tamkajšnja galerija Anin od leta 1994 dalje deluje v klubskem prostoru društva »Godba na pihala Šmihel«. Na približno 24 kvadratnih metrov veliki razstavnici površini prireditelj nudi mladim, še manj znanim oziroma neznanim umetnikom in umetnicam, da se s svojimi deli predstavijo širši javnosti.

V preteklih letih je v tej galeriji razstavljalo že nad deset umetnic oz. umetnikov iz Koroške in Slovenije.

Tokrat se na izrazito barvit način predstavljata Sabine

tični mladi umetnici sta zaposleni v Celovcu in obiskujeta večerno gimnazijo, kjer sta se spoznali in spoprijateljili. V prostem času pa se že nekaj let ukvarjata z umetniškim ustvarjanjem. Sabina Dobernik izraža svojo čustvenost ljubezenskega doživljanja v tehniki akta in z akrilno barvo. Mlajša, Sabina Rupic, prikazuje svoj čustveni svet nad vse mladeniško in temperamentno, abstraktno v močnih in pisanih barvah.

Prijetno otvoritev je popestrila domača jazz skupina »Mih group« s pevko Marinko Lugič (premiera). Številna publika od blizu in daleč se je ob mili kresni noči zadržala

Slikarki Sabina Dobernik in Sabina Rupic

Foto: SV

Dobernik (letnik 1972) in Sabina Rupic (letnik 1977) iz Celovca, slednja je doraščala v dvojezičnih Pogrcih blizu Zablatniškega jezera. Simpa-

pozno v noč. Razstava je na ogled do nedelje, 12. julija 1998, vsak dan od 16. do 19. ure. Vabljeni!

M. Š.

Nakit v Gasserjevi kulturni delavnici

Da podjetja niso le gospodarsko-produkcijske enote, ampak lahko tudi meceni kulturnoumetniške dejavnosti, potrjuje tesarska firma Gasser v Bilčovsu. V četrtek, 25. junija, je bila na sedežu podjetja v okviru kulturne delavnice odprta razstava Daniele Ausserwinkler, mojstrice za izdelo-

vanje nakita. Posebnost razstave je, da je umetnica v svoje kreacije vkomponirala les kot bistven segment umetniškega izraza ter tako dodatno poudarila vez med razstavo in lesnopredelovalnim podjetjem.

Razstava je odprta do 5. julija

Ingrid Gasser, mentorica delavnice in umetnica Daniela Ausserwinkler Foto: SV

MLADINSKI DOM

Podelitev bralnih značk

Šestindevetdeset mladih bralcev je v četrtek, 25. junija, iz rok predsednika Zveze bralnih značk Slovenije Toneta Partljiča, predstavnika Zveze bralnih značk Jožeta Zupana in mladinskega pisatelja Primoža Suhodolčana prejelo letošnje bralne značke, v zahvalo in kot priznanje za vztrajno branje slovenskih knjig. Mentorji (pod vodstvom Vide Polanšek) so mlade bralce iz Bilčovsa, z Radiš, iz Sel-Kota, z Obirske-

ne podelitve so se poleg predstavnikov bralne značke in mladih bralcev udeležili še vidni gostje, med njimi konzul Republike Slovenije Anton Novak z družino, koroški pisatelj Andrej Kokot in predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Avgust Brumnik.

Zabavno in prikupno prireditelvi sta z branji oziroma predstavitvami svojih del oblikovala Primož Suhodolčan, ki je s spontanostjo in humorno pred-

Med mlade bralce, prisotne na zaključni prireditvi, ki so za svoje dosežke dobili značke in knjižne nagrade, sta Primož Suhodolčan in Tone Partljič izžrebala tudi devet prikupnih praktičnih nagrad, ki so jih prispevali Elan Brnca, podjetje Sienčnik, Posojilnica-Bank Borovlje, poslovalnica Celovec ter trgovina Rutar Center.

Mentorici in koordinatorki Bralne značke na Koroškem Vidi Polanšek so se za njeno

Gostje na podelitvi bralnih značk: Jože Zupan, Tone Partljič in Primož Suhodolčan

Foto: SV

ga, iz slovenske gimnazije, študijske knjižnice in Mladinskega doma, skozi vse leto navduševali za branje slovenskih knjig in vsi skupaj dosegli velik uspeh.

Letošnja podelitev, 21. po vrsti na Koroškem, je potekala v klubskem prostoru Mladinskega doma v Celovcu. Sveča-

stavitvijo svoje nove knjige Živalske novice očaral otroke, ter Tone Partljič s pripovedjo o tem, kako se je prvič ženil.

Letošnja bralna značka z likom Ivana Cankarja je posebnost in je bila izdana ob letošnjem jubileju, osemdesetletnici smrti največjega slovenskega pisatelja.

neutrudno in angažirano delo še posebej zahvalili mladi bralci z Obirskega in ji izročili darilo.

Vsem mladim bralcem čestitamo za njihovo branje in se jim zahvaljujemo za njihov prispevek k ohranjanju in razvijanju slovenske knjige in besede na Koroškem.

P. S.

MATURI

Doslej 1351 maturantov slovenske gimnazije Četrta matura na trgovski akademiji

Na Dvojezični trgovski akademiji je letos maturiralo 34 dijakov

Foto: SV

Prejšnji teden v sredo si je oddahnilo 40 dijakinj in dijakov slovenske gimnazije, ki so uspešno opravili maturitetni izpit pod predsedstvom strokovnega nadzornika dr. Teodorja Domeja.

V 8. a razredu je bilo uspešnih 20 osmošolcev (razrednik

mag. dr. Niko Ottowitz), od teh z odliko Daniela Errenst, Nataša Janežič, Maja Ottowitz, Nataša Stropnik, Damijan Vavti in Samo Wakounig, z dobrim uspehom pa Till Busch, Viktorija Mitsche in Christine Plesnik. V 8. b (razrednik prof. Janez Zwitter-Tehovnik) je matu-

ro opravilo prav tako 20 dijakov, med njimi so štiri odličnjaki: Daniel Budin, Jernej Jeraj, Ana Kuntarič in Igor Woschitz.

ZSO, NSKS in SGZ so maturantom pripravili sprejem v Mladinskem domu, v Ribnici pa so imeli maturantje valet.

VLADO KRESLIN IN BELTIŃŠKA BANDA

Premurska glasba je zvenela v celovško noč

Vlado Kreslin z »Beltinško bando«, to je zimzelen slovenske ljudske glasbe. Lani je v okviru spremnega programa za deželno razstavo, ki ga je pripravilo SPD »Borovlje«, samotež gostoval in navdušil občinstvo pri Cingelcu na Trati. Letos pa je na povabilo Mohorjeve prišel na Koroško v spremstvu legendarnih vaskih godcev iz Beltincev, svoje prekmurske rodne vasi. S seboj so on in »Beltinška banda« (to ni pojem za rokomavharsko združbo, ampak za skupino godcev) pripeljali prekmursko pesem, ki teče počasi »kakor Mura«. Pa ne samo to, kajti glasbeni lok te skupine, ki jo sestavljajo sami amaterji, kmetje, delavci, gospodinje, sega od narodne do

skladbe Rolling Stonesov, od dunajskega valčka do španske impresije, od klasike do rocka. V bandi sodelujeta dva daleč naokoli gotovo najstarejša aktivna muzikanta: brata Kociper, ki s 94 oz. 92 leti krepko vlečeta lok po strunah berde in gosli.

Koncert na vrtu Mohorjeve prejšnjo sredo, 24. junija 1998, je bil za poslušalce, med njimi tudi udeležence na branju za Bachmanov literarni natečaj, seveda užitek prve vrste. Občinstvo je Prekmurce šele po številnih dodatkih spustilo raz oder, navrh pa z njimi kramljalo o glasbi, o črni kitari, ki je najboljša, o Romih in njihovi kulturi, o Muri in goslih, o ovenelih vencih, o ...

Foto: SV

DUNAJ

Pomladni občutki za ljubitelje

Zbor Kluba slovenskih študentk in študentov, vodi ga Anja Kapun, je pretekli petek predstavil svoj novi program na domačih, se pravi, klubskih tleh. Sicer sopara poletja človeka že močno nadleguje, toda zbor je za en večer zasukal potek letnega časa nekoliko nazaj in s pisano mešanico dvajsetih ljudskih, modernih in popularnih pesmi iz mednarodne glasbene zakladnice občinstvu ponazoril radost in turobnost pomladanskih občutkov.

»Della passione«, ljubzenska zgodba v štirih dejanjih, je pesemsko pripovedovanje o dveh osamljenih osebah, ki se najdeta, se zaljubita, razideta in nazadnje spet najdeta osamljena. To pa niti ni tako žalostno, ko mama ob koncu že čaka s kavi-

co. Ker gre za mešani zbor, so za vložena scenska prizorišča seveda našli ustrezno zasedbo. Tudi sicer se je na prizorišču marsikaj dogajalo, saj so ljubzensko zgodbo še dodatno ilustrirale luštne risbe na diapozitivih, v črno odeli pevke in pevci pa so poleg pevskih pokazali tudi koreografske sposobnosti. Skratka, zbor KSSŠ/D se je s svojim majhnim »Gesamtkunstwerk« (k čemur spada tudi lično oblikovan programski list) ljubitelje petja in zabave prepričal. Očitno jim ni bilo mar za bogat bife in zbora skorajda niso več hoteli spustiti z odra.

Večer je popestril tudi kratek nastop dunajskega slovenskega tamburaškega ansambla »Fermata«.

A. L.

Tudi na dvojezični trgovski akademiji so svečano proslavili opravljene zrelostne izpite s prireditvijo v celovški trgovski zbornici.

Od 37 dijakov jih je uspešno opravilo maturo 34; odličnjaki so bili Kurt Klade in Kristijan

Opetnik iz 5. a, (razrednik prof. Walter Pleschoung), iz paralelke pa Petra Amrusch, Simona Kvaternik, Mirjam Ogris, Sonja Olip in Daniela Writz, dober uspeh pa so imeli Kristijan Lesjak, Markus Nachbar, Mario Janežič in Anna Maria Mjehcutz.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 2. 7.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
19.00 Validacija – občevanje s starejšimi zmedenimi ljudmi.
Predavateljica: Sr. Anaclet Nussbaumer
ŽELEZNO, NA GRADIŠČANSKEM, deželni studio ORF –
Hrv. kulturni in dokumentacijski center
19.00 ... još si svenek jaču (in še vedno igrajo). Predstavitelj knjige
o hrvaški manjšini

PETEK, 3. 7.

- BOROVLJE, na Glavnem trgu – občina Borovlje
14.00 Kmečki trg. Prodaja kmečkih pridelkov
ŠKOFIČE, v društveni sobi – Glasbena šola
19.00 Koncert učencev Glasbene šole oddelka Škofiče
ŠENTJANŽ, v k & k – k & k in SPZ
20.00 Razstava »Drava je svoja frau«
LEDINCE, ob Dobniškem jezeru – SPD Jepa-Baško-jezero in
fara Pečnica
20.30 Koncert pesmi ljubezni. Poje: mladinska skupina Ledince

SOBOTA, 4. 7.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
9.00 Slikanje ikon. Voditeljca: mag. Ljubčo Deskoski in mag. Silva
Deskoska; traja do 11. julija, do 13. ure
DVOR PRI PLIBERKU 63, – Plesna šola Gregor & Jasmina Kristof
16.06 »Fešta« – Ge- und Bedenkjahr 38-98; Srečanje ob prigrizku;
ob 16.06 pogovor med P. Huemerjem in D. Larcherjem;
ob 17.07 pogovor med F. Dickermannom in A. Treiberjem;
ob 17.30 predstavitev inštalacij R. Benetika, G. Januša in
G. Kristofa
ŠENTJANŽ, pred k & k – SPD Šentjanž
19.00 Open-air s skupino Bluatschink, Bruji, Benzol in Blind Brothers
ŽELEZNA KAPLA, v farni dvorani – Ljudska šola
19.00 »Asterix«, musical v izvedbi učencev lj. šole. Predstave bodo
tudi 1., 3. in 6. julija, vselej ob 10. uri
PODKRAJ, pri Vitrniku – MoPZ »Kralj Matjaž«
20.00 Kresovanje za Cirila in Metoda. Tek na 1000 m za vrč Kralja
Matjaža (prijave do 19.45)
NA HUMU PRI RAVNAH, v cerkveni podružnici – KD »Peter
Markovič« in kat. mladina
20.30 Koncert dua Kristijan Filipič in Janez Gregorič

NEDELJA, 5. 7.

- SELE, v farnem domu – DSG Sele/Zell
13.30 Selsko žegnanje. Na kulturnem programu sodelujejo:
MePZ Sele, Dvojezični zbor in A capella iz Dobre vasi;
ob 20. uri ples z Alpe-Adria-Band
ŠENTJANŽ, k & k – k & k in SPZ
18.00 Razstava »An der Grenze des Erlaubten«. Umetnost in
cenzura v Avstriji; projekt Univerzitetnega kulturnega centra
UNIKUM
SVEČE, galerija Gorše – SPD Kočna in KKZ
19.00 Večer samospenov. Poje Luka Debevec Mayer iz Argentine

PONEDELJEK, 6. 7.

- SELE, v farnem domu – DSG Sele/Zell
20.00 Nadaljevanje žegnanja. Za ples igra ansambel »Rosa«

ČETRTEK, 9. 7.

- SELE, v farnem domu – KPD Planina
20.00 Razstava otroških risb in lutkovna predstava S. Makarovič
»Sapramiška«; gost. skupina »Mi smo mi« iz Celovca.
Nastopila bosta tudi zborčka lj. šol iz Sel in s Kota

PETEK, 10. 7.

- ŠENTPRIMOŽ, v farni cerkvi – SPD Danica in župnijski svet
20.00 Koncert profesionalnega zbora iz Ukrajine »CANTUS«

SOBOTA, 11. 7.

- BOROVLJE, v farni cerkvi – SPD Borovlje in župnijski svet
20.00 Koncert profesionalnega zbora iz Ukrajine »CANTUS«
ŽITARA VAS, v kulturnem domu – SPD »Trta«
20.30 Poletni koncert in koncert za letoviščarje

NEDELJA, 12. 7.

- ŠMIHEL NAD PLIBERKOM, v farni cerkvi – KPD v Šmihelu in
župnijski svet
20.00 Koncert profesionalnega zbora iz Ukrajine »CANTUS«

NEDELJA, 19. 7.

- KOMELJ – Zveza koroških partizanov, področni odbor Pliberk
9.30 XIX. pohod na Komelj in spominska svečanost. Odhod iz
Čirkovč ob 9.30, od gostilne Pistotnik pa ob 11.30

SOBOTA, 25. 7.

- BAD KLEINKIRCHHEIM, – ORF
20.15 Wenn die Musi spielt. Open Air koncert ljudske glasbe
(live prenos na TV). Rezervacije kart na tel. 0 42 40 / 82 12

Drava je svoja Frau
die Frau
ist ihre eigene Frau

O načinu življenja prebivalstva ob Dravi, ki je ukrotilo samovoljo reke. Mejo, ki jo je tok reke povzročal, so ljudje premostili s splavi, brodovi in mostovi, premagali pa so jo šele z izgradnjo elektrarn in s tem povezano regulacijo.

Razstava
na temo
življenje
ob reki

3. 7.–
30. 9. '98
v k & k,
Šentjanž
v Rožu

SPD »ZARJA« V ŽELEZNI KAPLI

vabi na tradicionalno

POLETNO NOČ

v soboto, 11. julija, ob 20.30,
pred občinskim kopališčem v Železni Kapli

Igra in zabava znani ansambel »VAGABUNDI«

■ bogat srečolov, ■ dobra kapljica, ■ okusna jedača, ■ lepi zvoki,
■ temperamentni plesi in še kaj ... ■ in vse to pod milim nebom
poletne noči!

SPD »Jepa-Baško jezero« in Slov. plan. društvo

vabita na

planinski izlet na Schusterplatte
na Južnem Tirolskem

Odhod z zbirališča pri Pušniku v Ločah v četrtek, 18. 7. 98, ob 11. uri.

Peljali se bomo z osebnimi avtomobili preko Innichena do gostišča Dolomitenhof
(1.500 m). Pešpot skozi Fischleintal in Altensteinertal do Dreizinnenhütte (2.438 m),
3 do 4 ure hoda. Skupni večer v koči – tam tudi prespimo (nujno spalna vreča). 19.
junija se povzpemo na goro Schusterplatte (dve in pol ure hoda, od tam je krasen
razgled na Tri cime). Z vrha nazaj do avtomobila pribl. 4 do 5 ur. Oprema: planinski
čevlji, kapa ali klobuk, vetrovka. Prijave do 10. 7. 1998 na tel. 0 42 54 / 43 29 (Lesjak).

Zveza koroških partizanov, področni odbor Pliberk
in Slovensko prosvetno društvo »Edinost« v Pliberku

vabita ob 54. obletnici padle Domejeve čete na

XIX. POHOD NA KOMELJ in
SPOMINSKO SVEČANOST

v nedeljo, 19. julija 1998. Na voljo sta dve različni dolgi poti: Po-
hoda in spominska svečanost bosta ob vsakem vremenu!

Cirila Furjan z Obirskega – roj-
stni dan; mag. Bojan Šturm-
Šnabl iz Svinče vasi – rojstni
dan; Peter Bolterl iz Železne
Kape – rojstni dan; Lovrenc
Kraut iz Globasnice – rojstni
dan; Tončka Obiltschnig z Rut
pri Podgorjah – jubilejno oblet-
nico; Pavli Žnidar iz Podgorij
– rojstni dan in god; Martin

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE

- ČETRTEK, 2. 7.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
PETEK, 3. 7.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 4. 7.
6.08 Od pesmi do pesmi – od
srca do srca
NEDELJA, 5. 7.
6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten!
(župnik P. Zunder)
18.00 Za vesel konec tedna
PONEDELJEK, 6. 7.
18.10 »Kratek stik«
TOREK, 7. 7.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 8. 7.
18.10 Glasbena mavrica
21.04 Koncert ob 20-letnici
glasbene šole 10. 6. v
Domu glasbe v Celovcu

PRAZNUJEJO

Schest iz Strpne vasi – 10. roj-
stni dan; Mici Andreaš iz
Spodnje Vesce – 50. rojstni
dan; Pavel Lipnik iz Lovank –
rojstni dan; dr. Paul Apovnik
iz Šmarkeža – rojstni dan; Pav-
la Grutze z Dobrove – rojstni
dan; Peter Sadjak iz Podjune –

DOBER DAN, KOROŠKA

- NEDELJA, 5. 7.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 6. 7.
1.30 ORF 2 (Ponovitev)
16.20 TV SLO1 (Ponovitev)
I Zgleden primer: prvi uradni
dvojezični otroški vrtec v
Bilčovsu že deset let
uspešno deluje
I »Zgodi se mi po tvoji bese-
di«: Nova maša Fr. Ignaca
Domeja v Rinkolah pri
Pliberku
I Bel Canto Voices: deklinški
zbor iz Minneapolisa očaral
tudi s slovensko pesmijo
I »Peca gori«: Ciril-Metodov
kres na Peci
I Praznik za Šentjob: nove,
blagoslovljene orgle zaz-
venele v obnovljeni romar-
ski cerkvi

Zveza
slovenskih žena

sporoča, da bo letos
letovanje otrok
v Poreču
od 17. do 27. julija.

Cena za enajstdnevno
letovanje in prevoz v obe
smeri znaša 3.400 šil.
Svoje otroke lahko
prijavite na sedežu ZSJ,
tel. 0463-514300, kjer
prejmete tudi nadaljnje
informacije.

28. likovna kolo-
nija v Vuzenici

Sporočamo, da bo letošnja
likovna kolonija mladih po-
tekala od 23. do 29. avgusta
v Vuzenici. Udeležili se je
bodo mladi iz Porabja, av-
strijske Koroške in Trža-
škega. Mlade bo pri delu vo-
dilo 7 pedagogov in sodelav-
ci osnovne šole v Vuzenici.

Interesente (otroke med
10. in 15. letom) prosimo, da
čim prej prijavite v tajništvo
Slovenske prosvetne zveze v
Celovcu, telefon 0463/
514300-22

Praznik za absolventke
in absolvente
celovške univerze

v petek, 3.,
in soboto, 4. julija

Pri programu sodelujejo
vsi univerzitetni inštituti.

rojstni dan; Matevž Raunjak
iz Spodnjih Vinar – rojstni dan;
Ciril Schiffrer iz Mokrij – roj-
stni dan; Margareta Wutte iz
Slovenij – rojstni dan; Marta
Urch s Plaznice – rojstni dan;
Hanzej Setz iz Kršne vasi –
osebni praznik.

Slovenski vestnik čestita!

SLOVENSKI
VESTNIK

Usmerjenost lista

seštevek mnogih izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE ..... Jože Rovšek
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Tajništvo ..... Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba ..... Milka Kokot (-40)
Prireditve ..... Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

22. SREČANJE MLADIH SLOVENSKIH ŠPORTNIKOV

Enkrat srebro in trikrat bron za ekipe SŠZ

Uspelo 22. srečanje mladih slovenskih športnikov iz obmejnih dežel – Nogometiši le za las zgrešili prvo mesto – Nadaljnja krepitev prijateljstva med mladimi slovenskimi športniki in športnicami iz štirih držav.

Novo mesto, prestolnica Dolenjske, je konec minulega tedna gostilo udeležence 22. srečanja slovenskih športnikov iz obmejnih dežel '98. Na tradicionalni prireditvi, ki leto za letom v športnem in prijateljskem duhu združuje mladino iz Slovenije, Avstrije, Italije in Madžarske, je letos sodelovalo skoraj 150 slovenskih športnic in športnikov v starosti do 15 let. Zastopali so Slovensko športno zvezo (SŠZ), Združenje slovenskih

proti ZSSDI z 0:2 (2:15, 3:15). Mlada namiznoteniška trojka Martin Oraže, Miro Mitterer in Aleksander Errenst (trener Mirko Oraže) je prav tako morala priznati premoč nasprotnikov z 2:3 proti ZSSDI ter z 0:3 proti NTK Krka Novo mesto.

Najuspešnejše so bile tokrat ekipe gostitelja: kar štirikrat so osvojile prvo mesto in se tako uvrstile še pred športnicami in športniki ZSSDI, ki so dvakrat stopili na najvišjo zmagovalno stopničko.

Slovesno je bilo na razglasitvi rezultatov v dvorani Šport-hotela Otočec. Direktor Agencije za šport v Novem mestu Rafko Križman, predstavnik Olimpijskega komiteja Slovenije-Združenja športnih zvez Marjan Jemec ter vodje delega-

el Dobrounig, Christian Galo, Jürgen Galo, Richard Galo, Tonči Grobelnik, Alfons Krajger, Leopold Kramar, Dominik Malej, Mario Messner, Ivo Müller, Marko Šuler, Mario Verdel, Michael Zidej, Hanzej Nachbar;

v košarki (trener Bojan Grzetič): Simon Ošlak, Klemen Karisch, Aleksander Valentinič, Marcel Smolej, Boris Vavti, Štefan Gomez, Jože Jeraj, Simon Štukelj;

v odbojki (trener Mirko Rebula): Betina Moser, Nataša Wulz, Jana Opetnik, Aida Bogilovič, Michael Kerstin, Irina Lopinski;

v namiznem tenisu (trener Mirko Oraže): Aleksander Errenst, Martin Oraže, Miro Mitterer.

Koroška slovenska reprezentanca na srečanju mladih športnikov

Foto: FERA

športnih društev v Italiji (ZSSDI), Zvezo Slovencev na Madžarskem (Porabje) ter športna društva mesta gostitelja.

Mladi koroški športniki Slovenske športne zveze (SŠZ) so nastopili v košarki, nogometu, odbojki in v namiznem tenisu, osvojili pa so enkrat srebro ter trikrat bron. Srebro so osvojili nogometiši, bron pa košarkarji, odbojkarice ter namiznoteniški naraščaj.

Mlada nogometna ekipa, ki jo je Silvo Kumer sestavil iz igralcev naraščajskega centra v Pliberku, je v prvi tekmi prepričljivo premagala enajsterico ZSSDI z 2 : 0 (1:0), v finalu pa le za las zgrešila prvo mesto. Proti močnemu nasprotniku NK Elan Novo mesto, ki je dosegel vodstvo že v prvem polčasu, ji kljub lepim priložnostim ni uspel zadetek. Tekma v hudi vročini se je tako končala z 0 : 1.

Ostale ekipe so – kljub zagrizeni borbi – žal ostale brez zmage: košarkarska ekipa KOŠ s trenerjem Bojanom Grzetičem je izgubila proti KK Krka iz Novega mesta z 22:56, proti ZSSDI pa s 34:59, mlade odbojkarice iz Doba (trener Mirko Rebula) pa prvo tekmo proti domači ekipi ŽOK TPV z 1:2 (5:15, 15:13, 6:15) in drugo

si so sodelujočim ekipam podelili lepe pokale in plakate. Že na dan prihoda so mlade športnice in športnike pristrčno sprejeli novomeški župan Franci Koncilija ter predsednica Komisije za mednarodne odnose pri OKS-ZŠZ Tjaša Andree-Prosenec. Pozdravno pismo pa je udeležencem srečanja poslala tudi državna sekretarka Mihaela Logar iz Urada za Slovence pri zunanjem ministru R Slovenije.

Za SŠZ je prirediteljem in organizatorjem uspelega srečanja izročil darilo predsednik SŠZ Marjan Velik, predsednik ZSSDI Jure Kufersin pa se jim je zahvalil v imenu vseh zamejskih športnikov. Poudaril je, da je bilo novomeško srečanje nadaljnji pomemben prispevek za krepitev športnih in prijateljskih odnosov med mladimi iz štirih držav.

Za Slovensko športno zvezo so tekmovali:

v nogometu (trener Silvo Kumer): Dragan Babič, Micha-

Končne uvrstitve:

nogomet – dečki: 1. Novo mesto, 2. SŠZ, 3. ZSSDI, 4. Porabje;

Bildtext

Foto: SV

košarka – dečki: 1. Novo mesto, 2. ZSSDI, 3. SŠZ;
odbojka – deklice: 1. ZSSDI, 2. Novo mesto, 3. SŠZ;
namizni tenis – dekleta: 1. ZSSDI, 2. Novo mesto;
namizni tenis – dečki: 1. Novo mesto, 2. ZSSDI, 3. SŠZ;
rokomet – deklice: 1. Novo mesto, 2. Porabje.

I. L.

EVROPSKE reprezentance dominirajo na letošnjem SP. Kar šest se jih je uvrstilo v četrtfinale drugi dve pa prihajata iz Južne Amerike. Presenetljivo je, da v nadaljevanju ne bomo videli več nobene afriške selekcije, saj je predvsem Nigerija štela v ožji krog favoritov. Toda senzacionalno razpoloženi Danci so prekrižali »afriškim levom« vse načrte. Če bo Dancem uspela podobna predstava tudi v petek zvečer v Nantesu, se jih morajo paziti celo Brazilci.

Zanimivo srečanje pa bomo videli že danes popoldne, ko se bosta v pariškem St. Denisu pomerili italijanska in francoska selekcija. Predvsem privrženci »Squadre azzurre« govorijo že o finalu, ker se bojijo, da bodo morali predčasno zapustiti svetovno prvenstvo. Za ta dvoboj napovedujejo tesno odločitev in prav nič bi ne presenetilo, če bi o napredovanju spet odločal zlati gol v podaljšku ali pa celo enajstmetrovke. Dve absolutno vrhunski tekmi pa se obetata v soboto. Najprej se bodo Nizozemci, ki so povsem zaslužno premagali Jugoslovane, pomerili z Argentino, ki je v najboljši in tudi najbolj dramatični tekmi po streljanju enajstmetrovk premagala

KOMENTAR

Marjan Velik

Angleže. Vsa čast Angležem, da so skoraj 75 minut z igralcem manj kontrolirali igro, in osemnajstletnemu Michaelu Ownu, ki je bil zame najboljši igralec tekme.

Četrtfinale pa se bo končal v soboto zvečer v Lyonu s tekmo Nemčija proti Hrvaški. Že prav na živce mi gre jamranje ljudi, kakšno srečo da imajo vselej ti »Pifkeji«. Toda, dragi moji, to ne more biti izključno sreča! Dejstvo je, da Nemci igrajo do zadnje sekunde in se nikoli ne vdajo.

Še šest evropskih in dve južnoameriški selekciji

Ja, in kaj je s Hrvati? Blažičev izbor se bo vsekakor skušal revanširati za nesrečen poraz na EP v Angliji. Vendar ne bi svetoval, da na njihovo zmago stavite več kot sto šillingov.

P. S.: Se še spomnite moje zadnjega komentarja, ko sem pisal o Nizozemcih kot favoritih? Zelo me veseli, da je moja oceno povsem potrdil tudi Otto Barič, eden najboljših trenerjev na svetu. In če bi se slučajno zmotil v svoji prognozi, sem vsaj v prominentni družbi. In to pomirja, verjemite mi!

BEACH ODBOJKA

Igrale smo z Goldbergerjem & Co

Vse se je začelo tako, da je nekdanji avstrijski skakalec Heinz Kuttin poklical po telefonu enega od trenerjev AVC, če bi bilo mogoče, da bi nekaj njegovih igralcev z avstrijsko reprezentanco skakalcev za rekreacijo igralo beach-odbojko. Najprej mu nisem verjela in sem mislila, da je vse skupaj samo šala, vendar me je lahko prepričal in tako sem že dan navrh res igrala z avstrijsko reprezentanco skakalcev. Moram reči,

da res vsi dobro igrajo odbojko in pri skupni večerji, na katero nas je povabil celovski župan, so nam povedali, da vsak večer igrajo odbojko oz. nogomet. Teh pet ur, ki smo jih preživeli skupaj, je bilo res zelo prijetno in zanimivo, tako da smo se za prihodnje leto kar zmenili, da se spet dobimo. (Za vse, ki jih zanima: Goldberger je tudi »privatno« povsem enak kot v televiziji.)

M. T.

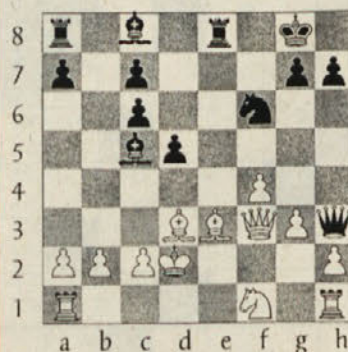
ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 21

Silvo Kovač

RAUZER - ILJIN ŽENEVSKIJ / SZ 1937

Črne figure so zasedle ključna polja in beli je prisiljen na obrambo. Sredi šahovnice se je znašel tudi beli kralj in črni,

ki je na potezi, pričinja zmagovito kombinacijo. Pozicijska prerdnost črnega se spremeni tudi v materialno.

Rešitev št. 20

Prvo presenečenje črnemu je sledilo s potezo 1. dc7:!. Črni ne sme vzeti dame zaradi mata na osmi vrsti, rešiti pa se hoče neprijetnega lovca 1 ... Sb3: / na 1 ... Se6 odloči 2. Te6:! / bela dama pa tako nadaljuje z akcijo 2.Db7:! in črni se je vdal! Po 2 ... Dc5 3.Kh1 Ted8:! beli zmagal!